

Information till dig som är delaktig i handledning av studenter på apotekarprogrammet termin 6.

Grattis – du som håller detta informationsbrev i din hand jobbar med stor sannolikhet på ett apotek som har bedömts uppfylla kvalitetskraven som finns för att handleda apotekar- och receptarie under deras verksamhetsförlagda utbildning (VFU).

En framgångsfaktor för en lärorik och rolig VFU, både för studenten och kollegorna, att alla på apoteket är involverade i studentens utbildning. En förutsättning för det är att ha kunskap om vad studentens ska göra under sin VFU och kunna när VFU-kursen är slut. Här nedan finns därför en kortversion av den kurshandledning student och handledare jobbar efter under kursens gång, med syftet att sammanfatta tips för en lyckad VFU, till medarbetare som kommer i kontakt med studenten.

EGENVÅRDSOMRÅDEN SOM INGÅR I KURSEN

Allergi

Förkylning

Gynekologi:

Hjärta/kärl

Hår

Hud

Hund och katt

Maga/tarm

Mun/tänder

Rökavvänjning

Psykiska besvär

Smärta

Vitaminer, mineraler
kosttillskott

Urologi:

Ögon: Torra ögon, röda
ögon

Öron: Vaxpropp

”Fem stjärnor av fem till samtliga kollegor på apoteket. Alla var så involverade måna om att jag skulle lära mig så mycket som möjligt under den tiden som jag var på plats och delade med sig av all erfarenhet som de hade”

Vad ska studenterna kunna när kursen är slut?

VFU på apotekarprogrammet termin 6 har fokus på **egenvårdsrådgivning och kommunikation**.

Efter cirka nio veckor på apoteket ska studenten kunna:

- Självständigt genomföra kundmöten i egenvården
- ställa relevanta frågor och göra grundläggande gränsdragningar
- rekommendera lämplig behandling eller hänvisa till vården
- motivera sina val och reflektera över dem.

Studenten ska ha grundläggande kunskap om vanliga egenvårdsindikationer, gränsdragning (t.ex. symtom, varaktighet, ålder) samt dosering och behandlingstid för de vanligast förekommande behandlingarna.

Rådgivningen ska alltid ske enligt principen **”råd efter kompetensnivå”** – det är helt rätt att fråga kollegor och slå upp information när man är osäker.

Vad ska studenterna göra, och inte göra, på apoteket?

Under VFU varvas praktiskt arbete med teoretisk inläsning. Den teoretiska delen sker till stor del självständigt, ofta via apotekets utbildningar och via universitetets seminarier.

På apoteket deltar studenten i den dagliga driften, med särskilt fokus på egenvård. Samtidigt gäller några viktiga regler som alla i personalen behöver känna till:

- En student **får aldrig ersätta eller täcka upp** vid personalfrånvaro
- Arbetsuppgifter får aldrig vara beroende av att studenten utför dem. Exempel på detta är att en student inte ska lämnas ensam med varuplock, kassa-arbete, skyltning mm.
- Studenten **ska inte lämnas själv på egenvården under längre tider** – tänk att ett egenvårdsgolv med enbart en student är samma sak som ett obemannat apoteksgolv.
- Hur självständigt studenten får arbeta avgörs av **handledare och apotekschef**.
- Studenten har schemalagd lästid men kan också behöva läsa på i direkt anslutning till nya situationer under apotekstiden, t.ex. efter ett kundmöte eller när något nytt dyker upp. Kombinationen av att möta, göra och läsa är en stark grund för lärande.

Så kan du som kollega stötta studentens lärande:

Du behöver inte göra något "extraordinärt" – det är i vardagen som det viktigaste lärandet sker. Här är några sätt att bidra:

- **Var nyfiken.** Fråga vad studenten jobbar med just nu, titta tillsammans i hyllorna och dela med dig av din erfarenhet.
- **Bjud in till kundmöten.** Låt studenten lyssna – och prata gärna igenom efteråt: vilka frågor ställdes, varför, och vad ledde fram till rekommendationen?
- **Låt studenten ta plats i kundmöten** – redan tidigt under VFU:n! Berätta för kunden att ni har en student och att den kommer få påbörja mötet, men att du finns för att stötta.
- Ge uppgifter med **tydliga syften**;
  - ex vid varuplock – "Hitta tre produkter inom allergi som du inte känner till och berätta hur de används."
  - ex vid kassaarbete – "Vilka frågor är viktiga att ställa i kassan när kunden själv valt sitt läkemedel?"
- **Rollspela!** Gör spontana rollspel med studenten – både kring vanligt förekommande områden, men också kring sånt som är mindre vanligt.
- **Ställ varför-frågor** för att hjälpa studenten att reflektera över sina handlingar, beslut och befästa kunskap. "Varför valde du den produkten?" "När hade du valt något annat?"
- **Hjälp studenten att inte fastna** i kassa eller varuplock – påminn om att våga prova nya moment och ta steg utanför det som känns tryggt.

"Rollspel är det absolut värsta jag vet, men jag är också tacksam för att kollegorna på apoteken utmanade mig till att göra det – för jag har nog aldrig lärt mig så mycket av något undervisningsmoment som på de rollspel som jag hade med teknikerna på apoteket och efterföljande diskussioner. Så TACK för att ni fick mig att gå utanför min komfortzone"

Slutligen....

Varje medarbetare, varje kundmöte och varje samtal är en del av studentens utbildning som hjälper att bygga på både kunskaps och erfarenhetsbanken– vi på Uppsala universitet är otroligt tacksamma att ni har väljer att vara en del av studenternas utbildning. Vi önskar er stort lycka till under terminen!